

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Cdo/98/2019
Identifikačné číslo spisu: 5315200617
Dátum vydania rozhodnutia: 25.09.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Ján Šikuta
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:5315200617.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu O. bývajúceho v A., zastúpeného JUDr. Tatianou Polkovou, advokátkou so sídlom v Žiline, Na priekope 174/13, proti žalovanej Kysuckej nemocnici s poliklinikou Čadca, Palárikova 2311, Čadca, zastúpenej Advokátskou kanceláriou JUDr. Kuric, s.r.o., so sídlom v Žiline, Dolný Val 11, IČO: 36 841 200, o určenie neplatnosti písomného napomenutia, vedenom na Okresnom súde Čadca pod sp. zn. 7 Cpr 2/2015, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 29. novembra 2016, sp. zn. 8 CoPr 10/2016, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a.

II. Žalovaná má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Čadca (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 10. mája 2016 č. k. 7 Cpr 2/2015-104 zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal určenia, že upozornenie žalovanej z 2. decembra 2014 na porušenie pracovnej disciplíny a na možnosť výpovede z pracovného pomeru v súvislosti s porušením pracovnej disciplíny v zmysle § 63 ods. 1 písm. e/ Zákonníka práce je neplatné. Žalovanej, s odkazom na § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) priznal náhradu trov konania. Takto rozhodol, keď dospel k záveru, že žalobca nepreukázal naliehavý právny záujem na požadovanom určení (§ 80 písm. c/ O.s.p.). Mal za to, že prípadným určením upozornenia za neplatné by sa na právnom postavení žalobcu nič nezmenilo. Upozornenie na porušenie pracovnej disciplíny môže byť podkladom pre rozviazanie pracovného pomeru, avšak v zmysle § 63 ods. 1 písm. e/ Zákonníka práce (ďalej len „ZP“) môže dať zamestnávateľ zamestnancovi výpoveď pre menej závažné porušenie pracovnej disciplíny, ak bol v posledných 6 mesiacoch v súvislosti s porušením pracovnej disciplíny upozornený na možnosť výpovede. Žalovaná upozornila žalobcu na porušenie pracovnej disciplíny listom z 2. decembra 2016, avšak pracovný pomer nebol skončený, výpoveďou zo strany zamestnávateľa počas nasledujúcich 6 mesiacov ani ku dňu vyhlásenia rozhodnutia súdu nedala žalovaná žalobcovi výpoveď v zmysle § 63 ods. 1 písm. e/ ZP a pracovný pomer naďalej trvá. Žalobca nepreukázal, že by v dôsledku tohto upozornenia na porušenie pracovnej disciplíny a na možnosť výpovede z pracovného pomeru nebol prijatý do zamestnania.

2. Krajský súd v Žiline (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobcu rozsudkom z 29. novembra 2016 sp. zn. 8 CoPr 10/2016 rozsudok okresného súdu potvrdil a rozhodol, že žalovaná má nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku i konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že súd prvej inštancie v prejednávanej veci zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností, na jeho podklade dospel k správnym skutkovým zisteniam a prejednávanú vec aj správne právne posúdil. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozsudku, preto podľa § 387 ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) konštatoval správnosť dôvodov uvedených v jeho písomnom vyhotovení, na ktoré v podstatných dôvodoch odkázal.

3. Na základe dovolania podaného žalobcom podľa § 420 písm. f/ CSP a § 421 ods. 1 písm. b/ CSP dovolací súd dovolanie uznesením z 25. októbra 2017 sp. zn. 4 Cdo 118/2017 odmietol. Pokiaľ ide o možnosť súbežného uplatnenia dôvodov prípustnosti dovolania, poukázal na rozhodnutie veľkého senátu občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu, ktorý v uznesení z 19. apríla 2017 sp. zn. 1 VCdo 2/2017 konštatoval, že: a/ kumulácia dôvodov prípustnosti dovolania v zmysle § 420 a § 421 CSP je neprípustná, b/ ak sú v dovolaní súbežne uplatnené dôvody prípustnosti podľa oboch uvedených ustanovení, dovolací súd sa pri skúmaní prípustnosti dovolania obmedzí len na posúdenie prípustnosti dovolania z hľadiska § 420 CSP, c/ ak sú v dovolaní uplatnené viaceré vady zmätočnosti uvedené v § 420 písm. a/ až f/ CSP, dovolací súd sa pri skúmaní prípustnosti dovolania obmedzí výlučne na skúmanie prípustnosti dovolania z hľadiska existencie tej vady zmätočnosti, ktorá je v tomto ustanovení uvedená na prednejšom mieste. Preto skúmal prípustnosť dovolania žalobcu len podľa ustanovenia § 420 písm. f/ CSP. Vo vzťahu k námietkam dovolateľa o nedostatočnosti odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu, dovolací súd uviedol, že v zmysle zjednocujúceho stanoviska najvyššieho súdu R 2/2016, nepreskúmateľnosť rozhodnutia súdu nezakladá vadu zmätočnosti. Obsah spisu v prejednávanej veci nedáva žiadny podklad pre uplatnenie druhej vety stanoviska R 2/2016, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých (extrémnych) prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. V odôvodnení potvrdzujúceho rozsudku (tvoriaceho jednotný celok s rozhodnutím súdu prvej inštancie) odvolací súd celkom presne uviedol z ktorých právnych skutočností vyvodil svoj záver. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľov a v súlade s ich právnym názorom na vec. Pokiaľ dovolateľ vytýkal súdom aj nedostatky v procese zisťovania skutkového stavu, najmä s ohľadom na ním tvrdené argumenty, ktoré ostali zo strany súdu bez povšimnutia, dovolací súd pripomína, že už podľa predchádzajúcej právnej úpravy nebolo dôvodom znemožňujúcim realizáciu procesných oprávnení strany konania (a zakladajúcim prípustnosť dovolania) nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (R 37/1993, R 125/1999, R 42/1993 a 1 Cdo 85/2010, 2 Cdo 29/2011, 3 Cdo 268/2012, 3 Cdo 108/2016, 2 Cdo 130/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011, 7 Cdo 38/2012). Nová právna úprava na podstate uvedeného nič nezmenila. Z hľadiska obsahového námietky dovolateľa, ktorými odôvodňoval porušenie práva na spravodlivý proces, smerovali voči právnemu posúdeniu veci súdmi, ktoré považoval za nesprávne. Najvyšší súd judikoval, že právnym posúdením veci nedochádza k znemožneniu realizácie procesných oprávnení strane. Uvedené chápanie dopadu nesprávneho právneho posúdenia veci na možnosť strany uskutočňovať jej patriace oprávnenia aj podľa novej právnej úpravy potvrdzuje právna veta rozhodnutia najvyššieho súdu R 9/2017 a taktiež i závery rozhodnutia veľkého senátu 1 VCdo 2/2017. Nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ CSP. Z týchto dôvodov najvyšší súd dospel k záveru, že dovolanie žalobcu nie je podľa § 420 písm. f/ CSP prípustné, a preto dovolanie odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP.

4. Na základe žalobcom podanej ústavnej sťažnosti proti predmetnému uzneseniu odvolacieho súdu Ústavný súd SR (ďalej aj „ústavný súd“) nálezom z 20. marca 2019 sp. zn. III. ÚS 409/2018 rozhodol, že základné právo O. na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Cdo 118/2017 z 25. októbra 2017 boli

porušené, uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Cdo 118/2017 z 25. októbra 2017 zrušuje a vracia Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie a Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky uložil povinnosť uhradiť O. trovy právneho zastúpenia v sume 325,42 € na účet jeho právnej zástupkyne JUDr. Tatiany Polkovej, Na priekope 174/13, Žilina, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti nevyhovet. Poukázal na uznesenie PLZ. ÚS 1/2018 z 25. apríla 2018, ktoré prijalo stanovisko, že pokiaľ sú v dovolaní súbežne uplatnené dôvody prípustnosti dovolania podľa ustanovenia § 420 Civilného sporového poriadku, ako aj § 421 Civilného sporového poriadku a Najvyšší súd Slovenskej republiky sa pri skúmaní prípustnosti dovolania obmedzí len na posúdenie prípustnosti dovolania z hľadiska § 420 Civilného sporového poriadku, poruší tým právo na prístup k súdu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Rovnako, pokiaľ sú v dovolaní uplatnené viaceré vady zmätočnosti uvedené § 420 písm. a/ až f/ Civilného sporového poriadku (CSP) a Najvyšší súd Slovenskej republiky sa pri skúmaní prípustnosti dovolania obmedzí výlučne na skúmanie prípustnosti dovolania z hľadiska existencie tej procesnej vady zmätočnosti, ktorá je v tomto ustanovení uvedená na prednejšom mieste, poruší tým právo na prístup k súdu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Ústavný súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že predmetné stanovisko pléna je aplikovateľné aj na vec sťažovateľa, pretože najvyšší súd vo veci sťažovateľa neposúdil aj súbežne uplatnený dôvod prípustnosti jeho dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP. Vychádzajúc z uvedených skutočností ústavný súd považoval za dostatočne preukázané, že sťažovateľ uplatnil aj dôvod prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, pričom vychádzajúc z odôvodnenia napadnutého uznesenia dovolacieho súdu je nepochybné, že najvyšší súd sa týmto dôvodom odmietol zaoberať, čím najvyšší súd v okolnostiach posudzovanej veci odňal dovolateľovi právo na prístup k súdu a porušil zásadu zákazu denegatio iustitiae, preto ústavný súd vyslovil porušenie označených práv sťažovateľa napadnutým uznesením dovolacieho súdu.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) opätovne, viazaný názorom ústavného súdu, vec preskúmal, bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) a dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je potrebné odmietnuť.

6. Najvyšší súd už v rozhodnutiach vydaných pred účinnosťou nového civilného procesného kódexu CSP viackrát uviedol (sp. zn. 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 209/2015, 3 Cdo 308/2016, 5 Cdo 255/2014), že právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je bezpochyby tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom procese zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011). Dovolanie aj podľa novej právnej úpravy nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (napríklad rozhodnutia sp. zn. 1 Cdo 113/2012, 2 Cdo 132/2013, 3 Cdo 18/2013, 4 Cdo 280/2013, 5 Cdo 275/2013, 6 Cdo 107/2012 a 7 Cdo 92/2012).

7. Naznačenej mimoriadnej povahy dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, len ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie úspešne napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

8. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

9. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou

aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

10. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

11. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

12. Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolač dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 1 CSP).

13. Dovolač súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolačím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je procesnou povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod (§ 420 alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

14. Žalobca prípustnosť podaného dovolania vyvodzuje z § 420 písm. f/ CSP a zároveň z § 421 ods. 1 písm. b/ CSP.

15. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f/ CSP, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

16. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrovanou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

17. Vo vzťahu k námietkam dovolateľa o nedostatočnosti odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu, dovolací súd uvádza, že v zmysle zjednocujúceho stanoviska najvyššieho súdu R 2/2016, nepreskúmateľnosť rozhodnutia súdu nezakladá vadu zmätočnosti. Obsah spisu v prejednáwanej veci nedáva žiadny podklad pre uplatnenie druhej vety stanoviska R 2/2016, ktorá predstavuje krajinú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých extrémnych prípadov, ktoré majú znaky

relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie napadnuté opravným prostriedkom ako celok neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (pozri Ryabykh proti Rusku, sťažnosť č. 52854/99, rozsudok z 24. júla 2003) a napravenia „vád najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“, ale nie z dôvodu právnej čistoty (pozri Sutyazhnik proti Rusku, sťažnosť č. 8262/02, rozsudok z 23. júla 2009). V odôvodnení potvrdzujúceho rozsudku, tvoriaceho jednotný celok s rozhodnutím súdu prvej inštancie) odvolací súd celkom presne uviedol z ktorých právnych skutočností vyvodil svoj záver. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľov a v súlade s ich právnym názorom na vec.

18. Pokiaľ dovolateľ vytýkal súdom aj nedostatky v procese zisťovania skutkového stavu, najmä s ohľadom na ním tvrdené argumenty, ktoré ostali zo strany súdu bez povšimnutia, dovolací súd pripomína, že už podľa predchádzajúcej právnej úpravy nebolo dôvodom znemožňujúcim realizáciu procesných oprávnení strany konania a zakladajúcim prípustnosť dovolania nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (R 37/1993, R 125/1999, R 42/1993 a 1 Cdo 52/2019, 2 Cdo 29/2011, 3 Cdo 268/2012, 3 Cdo 108/2016, 2 Cdo 130/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011, 7 Cdo 38/2012). Nová právna úprava na podstate uvedeného nič nezmenila.

19. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu vydaných do 30. júna 2016 tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a máriaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 38/2015, 5 Cdo 201/2011, 6 Cdo 90/2012). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnú rozhodovaciu činnosť súdu. Postupom súdu sa rozumie iba samotný priebeh konania, nie však konečné rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku.

20. Z hľadiska obsahového, námietky dovolateľa, ktorými odôvodňoval porušenie práva na spravodlivý proces, smerovali voči právnemu posúdeniu veci súdmi, ktoré považoval za nesprávne. Najvyšší súd konštantne judikoval, že právnym posúdením veci nedochádza k znemožneniu realizácie procesných oprávnení strane sporu (viď R 54/2012 a 1 Cdo 62/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 7 Cdo 26/2010 a i.). Uvedené chápanie dopadu nesprávneho právneho posúdenia veci na možnosť strany uskutočňovať jej patriace oprávnenia aj podľa novej právnej úpravy potvrdzuje právna veta rozhodnutia najvyššieho súdu R 9/2017 a taktiež i závery rozhodnutia veľkého senátu 1 VCdo 2/2017. Nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ CSP.

21. Z týchto dôvodov najvyšší súd dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je podľa § 420 písm. f/ CSP neprípustné.

22. V zmysle § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

23. Pre všetky tri procesné situácie, v ktorých § 421 ods. 1 CSP pripúšťa dovolanie, má mimoriadny význam obsah pojmu „právna otázka“ a to, ako dovolateľ túto otázku zadefinuje a špecifikuje v dovolaní. Otázkou relevantnou z hľadiska § 421 ods. 1 CSP môže byť len otázka právna, nie skutková otázka. Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že môže ísť tak o otázku hmotnoprávnou, ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka

práce, Zákona o rodine, ako aj o otázku procesnoprávnu, ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení. V prípade dovolania podaného v zmysle tohto ustanovenia je procesnou povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, o ktorú z možností uvedených v § 421 ods. 1 písm. a/ až c/ CSP ide, teda z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania (porovnaj napríklad 1 Cdo 126/2017, 1 Cdo 206/2017, 1 Cdo 208/2016, 2 Cdo 203/2016, 3 Cdo 235/2016, 3 Cdo 132/2017, 4 Cdo 14/2017, 4 Cdo 89/2017, 4 Cdo 207/2017, 7 Cdo 20/2017, 8 Cdo 186/2016, 8 Cdo 78/2017, 8 Cdo 221/2017).

24. Pokiaľ procesná strana v dovolaní, prípustnosť ktorého vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, nevymedzí právnu otázku, ktorá v dovolacom konaní ešte nebola vyriešená, dovolací súd nemôže svoje rozhodnutie založiť na predpokladoch alebo domnienkach, ktorú otázku a ktoré rozhodnutia mal dovolateľ na mysli, v opačnom prípade by jeho rozhodnutie mohlo byť neefektívne a nedosahujúce zákonom predpokladaný cieľ. V prípade absencie vymedzenia právnej otázky a nekonkretizovania podstaty právnej otázky, nemôže najvyšší súd pristúpiť ani k posudzovaniu všetkých procesnoprávnych a hmotnoprávnych otázok, ktoré pred ním riešili prvoinštančný a odvolací súd. V opačnom prípade by uskutočnil procesne neprípustný svojvoľný dovolací prieskum priechiaci sa nielen, vo všeobecnosti, novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v CSP, ale konkrétne aj cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 CSP (porovnaj 3 Cdo 6/2017).

25. Žalobca vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania z § 421 ods. 1 písm. b/ CSP. Uvedený dôvod prípustnosti dovolania proti rozhodnutiam odvolacieho súdu predpokladá v prvom rade formuláciu právnej otázky a zároveň, že danú právnu otázku dovolací súd dosiaľ neriešil a je tu preto daná potreba, aby dovolací súd ako najvyššia súdna autorita túto otázku vyriešil. Na rozdiel od predošlej právnej úpravy v zmysle Občianskeho súdneho poriadku, keď výlučne odvolací súd mohol vysloviť, že je v jeho rozhodnutí riešená otázka zásadného právneho významu, na ktorú samostatným výrokom pripustil dovolanie a dovolací súd nemal oprávnenie skúmať, či skutočne ide o otázku zásadného právneho významu, ale bol oprávnený preskúmať takéto rozhodnutie odvolacieho súdu iba v rámci pripustenej otázky, súčasná právna úprava dáva dovolaciemu súdu právomoc rozhodnúť o tom, či ide o otázku zásadného právneho významu, ktorá nebola dosiaľ riešená, a z tohto pohľadu rozhodnúť o prípustnosti dovolania. Dovolací súd o tom, že dovolanie je z tohto dôvodu prípustné, nevydáva osobitné rozhodnutie, ale sám si posúdi túto otázku ako predbežnú a v prípade, že dospeje ku kladnému záveru, ide o prípustné dovolanie a dovolací súd bez ďalšieho preskúma napadnuté rozhodnutie a meritórne o ňom rozhodne. V konkrétnom prípade musí dovolateľ relevantne odôvodniť, že dovolanie je prípustné, pretože zásadná právna otázka nebola dovolacím súdom dosiaľ riešená, pričom dôvodom dovolania potom môže byť len otázka právneho posúdenia a spochybnenie jej vyriešenia zo strany odvolacieho súdu, ako aj odôvodnenie právneho záveru, ktorý zastáva dovolateľ (porovnaj Števcík M., Ficová S., Baricová J., Mesiarkinová S., Bajánková J., Tomašovič M. a kol., Civilný sporový poriadok, Komentár, Praha: C. H. Beck, str. 1382).

26. Otázkou relevantnou v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ CSP je právna otázka, ktorá ešte nebola riešená dovolacími senátmi najvyššieho súdu, takže vo vzťahu k nej sa ani nemohla ustáliť rozhodovacia prax dovolacieho súdu. Ak procesná strana vyvodzuje prípustnosť dovolania z tohto ustanovenia, musí: a/ konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a b/ uviesť, ako mala byť táto otázka správne riešená“.

27. Z dovolania nie je zrejmé, akú právnu otázku chce dovolateľ riešiť. Dovolateľ doslova uviedol: „prehľadom dostupnej judikatúry dovolacieho súdu nezistil rozhodnutie dovolacieho súdu, ktorým by bola riešená právna otázka po preukazovaní naliehavého právneho záujmu pri takej forme súdnej ochrany, ktorú v okolnostiach prípadu zvolil dovolateľ. Dovolateľ sa domáha, aby dovolací súd posúdil nevyhnutnosť preukázania naliehavého právneho záujmu pri tom type súdnej ochrany, ktorú zvolil, ale zároveň, aby podľa spôsobu vyriešenia tejto právnej otázky posúdil aj existenciu naliehavého právneho záujmu dovolateľa na súdnej ochrane s poukazom na bod 13 dôvodov dovolania“. Bod 13. „V neposlednom rade podľa názoru dovolateľa existuje aj jeho naliehavý právny záujem na určení neplatnosti aktu zamestnávateľa, pretože žalobou napadnutý úkon zamestnávateľa dovolateľovi zostáva založený v

jeho osobnom spise a bude ho sprevádzať jeho ďalším profesionálnym životom. Je preto logické (a naliehavé), že sa domáha ochrany proti označeniu porušovateľa pracovnej disciplíny, ktoré označenie objektívne marí jeho ambície ďalšieho profesionálneho postupu.“

28. Dovolací súd vychádzal z obsahu dovolania, pričom mu nebolo zrejmé, čo bolo dovolacou otázkou, či otázkou preukazovania naliehavého právneho záujmu, či otázkou formy súdnej ochrany, či formu, ktorú zvolil dovolateľ v okolnostiach prípadu, či otázkou nevyhnutnosti preukazovania právneho záujmu, či spôsob vyriešenia „tejto“ právnej otázky, či otázkou oprávnenosti založenia aktu zamestnávateľa v jeho osobnom spise, či sa domáha ochrany proti označeniu porušovateľa pracovnej disciplíny. Dovolací súd zastáva názor, že otázka naliehavého právneho záujmu bola predmetom mnohých súdnych konaní a rozhodnutí dovolacieho súdu, pričom túto je potrebné vzhľadom na jej jedinečnosť pre konkrétny prípad posudzovať v konkrétnych okolnostiach.

29. Pokiaľ dovolateľ mal na myslí, že existuje jeho „naliehavý právny záujem na určení neplatnosti aktu zamestnávateľa (písomné upozornenie na porušenie pracovnej disciplíny), pretože žalobou napadnutý úkon zamestnávateľa dovolateľovi zostáva založený v jeho osobnom spise a bude ho sprevádzať jeho ďalším profesionálnym životom“, v tomto prípade je dovolací súd toho názoru, že nejde v predmetnej veci o otázku zásadného právneho významu. Súdny vysvetlil, že v súlade s ustálenou judikatúrou, žaloba domáhajúca sa určenia nemôže byť opodstatnená tam, kde možno žalovať na splnenie povinnosti, alebo ak k odstráneniu neistoty slúžia osobitné právne postupy upravené v príslušných právnych predpisoch (§ 77 ZP).

30. Za týchto okolností dovolací súd dospel k záveru, že dovolateľ právnu otázku, ktorú chce riešiť jasne nekonkretizoval, a tak následne ani dovolací súd nemohol vyhodnotiť, či táto právna otázka už bola dovolacím súdom vyriešená alebo nie, a či ide o právnu dovolaciu otázku zásadného významu, ktorá bola predmetom odvolacieho prieskumu.

31. Takto dovolací dôvod nebol žalobcom vymedzený spôsobom uvedeným § 431 až § 435 CSP, a teda jasným a konkrétnym spôsobom nevyargumentoval existenciu dovolacieho dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP. Absenciu takej náležitosti považuje CSP za dôvod pre odmietnutie dovolania.

32. Najvyšší súd konštatujúc danosť dôvodov pre odmietnutie dovolania v zmysle § 447 písm. c/ a f/ CSP, dovolanie žalobcu odmietol.

33. Dovolací súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

34. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.